

Sten

Frosta & Torna

Hammarlund & Bondrup
1929 - 1931

Jätten på Romeleklint.

En jätten på Romeleklint skullä ha slungat en stor sten mot Holmby kyrka, för att dess kyrkklocka ringde för högt. På stenen finns ännu märken efter hans "håsebänn".

Skriv endast på denna sida!

3350

Jätt, Kurt Andersson

Per Hans Nilsson

Född 1844; Bondrup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Jätten på Ro-
meleklint.

3350

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

När trollen gick med ungdomen till dans

När trollen
Gick med ung-
domen till
dans.

För i gamla tider gick
troll och ungdom till gillet tillsammans.
Trollen gick till ungdomen i dansestugorna
och dansade. På framsidan var de nog gran-
na, men på baksidan pågick det som "bagetru".

(Hr. Teckningar och toner sid 28.)

3350

Skogsmannen och skogsnuvan.

Min mor talade om, att
när de brände brännvin, hände det ofta ^{att} både
Skogsmannen och skogsnuvan kom in om nätter-
na för att "jonka" sig. Hon sa, att hon såg
dem så tydligt och klart.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Skogsmannen

och skogsnu-

van.

3350

Bäckahästen.

Faster berättade om bäckahästen. Ibland brukade
gluttr~~na~~ hoppa opp på den . En hel rädka fick plats på den.
När väl alla var komna opp på den sprang han ner i ån med dem.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Bäckahästen.

PKare
Kersta och Tonia
Lammalunda o. Sandrup
178. 1929 - 31

1778. Gustt. Anderson
3350 Flyginge
var av Hans Nilsson
född 1844 i Sandrup
Lilla öd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Vannstöj.

"Vannstöj"

När jag tjänste spräng
i Revinge, var jag en natt alldeles
ensam i gården. Husbondefolket var
borta och jag låg i den stora sängen i ^{stugan}
Då kunde jag liksom om man pullade
med slöt oppre på loftet. Det höll
på nästan hela natten. Det var väl
"vannstöj", som de gamle talte så mycket
om, för gården låg vid ån

3350

Döingar.

Om man nattetid gick förbi kyrkogården kunde man då få se döingar. De voro vitklädda och hade inga huvuden.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Döingar.

3350

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Luffaren som gick igen.

Luffaren som

gick igen.

Min faster hade en släk-
ting i Örnestöv i Bonderups, som hon
var hos, när hon var liten. Där kom
en man dit, som var sjuk. Han ville
ligga i kakelugnsbänken, men det fick han
inte. Då blev mannen arg och sa: "Får
jag ej ligga här nu, skall jag komma hit,
när jag blir död."

Sen han var död, såg min faster, att han
kom in i stugan och ställde sig med ryggen
mot sättsugnen. Sen tog han henne ur

3350

sängen och stängde henne in under bordet

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Spökerierna på gamla Tvedörra.

Spökerierna

på gamla Tve-

dörra.

Min faster gick en vinterkväll över gamla Tvedörra. Hon såg då hur de vita "bantlämm" lyfte och hon hörde, hur man svar och kommandera.

När hon på kom ner till Häststads jälad, mötte hon tre ung-
hästar. Det var jupa naturliga hästar,
för hästarna gick inte utte då eftersom det
var vinter.

Faster var född en torsdag
på hon sig ofta spöken.

3350

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Spöckerierna

på Utteröd.

Spöckerierna på Utteröd (Hammarlunda s:n).

På Utteröds gård spökade det alltid. Böös, som haft gården förut, gick igen. Man kunde höra hur han kom körande in på gården med väldig fart och med hästar med eld i munnen. Fru ^{Böös/}visade sig också ofta på Utteröd. Hon hade inget huvud och var vitklädd. Hon visade sig i köket.

Spökena på Utteröd välte en natt hela karahyllan. När man satte en skål med vatten på bordet för att se om spökena rörde det, så tog de och välte hela bordet. Man trodde att spöckerierna berodde på att förre ägaren, Tomasson, hade varit frimurare och han hade talat om hur det gick till när frimurarna hade möte och sådant får de ju inte yppa.

3350

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Spökena hos min farbror.

Spökena hos

min farbror

Hos en farbror fick mig
kom där spöken till honom en natt. Han
hörde, hur de satte sig vid bordet. De satte
sig att mysta gammal och mystade hemskt fat.
Han försökte låda, men det gick inte, utan
lyset försvann genast. Han gick då ut i köket,
men det skulle han aldrig gjort, för då gick det
galat. Han gick vilse ute i köket och kunde
inte hitta in i stugan igen, utan fick vara
där ute, ända till det blev dag.

Skene
Frodo Tona

Örnarslösa o. Bondaryp
mynt 1929 - 1931

Billebjer

Dalby stod var julafkon på guldspelare be-
rättade man.

mynt av Emil Fredriksson
3350 Flyinge

Mynt av Hans Mikson
född 1844 i Bondaryp
Billebjer

Billebjersbacken vid

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Billebjer

När mormonerna hölle till i Roslöv.

När jag tjänte dräng, brukade mormonerna ha möten i Roslöv (Gårdstunga s;n, Frostah.d). De höllo till i per "Bonnes" hus. Där kunde ibland vara ända till tio stycken mormonpräster. På den tiden var där många som ^{e/}reste till Utah. Man kunde se på vägarna långa rader körande med stora lass. De hade sålt sina hus och ställen och skulle flytta till Utah.

Mellan mormomötena hade de dans ^{må} i Per "Bonnes" hus. Per spelade. Per "Bonnes" far kallades för "pantofflebonnen".

Det diktades på den tiden en visa om mormonerna, som reste till Utah.

(Per "Bonne" hette Per Nilsson . Hans hus står ännu kvar. Det ligger i hörnet mellan landsvägen Lund-Hurva och vägen mot Lilla Skeglinge. E.F.)

När mormonerna
hölle till i
Roslöv.

Sjukdomar och deras botande.

Elma Per Annfers, som bor på "Friheten" i Löns-
hult (Hammarlunda s:n) kan bota sjukdomar. Hon kan läsa bort
ringormar. Jag har sett det engång. Hon läste tyst för sig själv
och för var ring, hon gjorde med nålen hon ritade med, spottade
hon.

Min kvinna hade "edor" i fingret. Ingen läkare kunde bota.
det. Då gick hon till Elna. Hon tog och höll om fingret och
läste och dödade så edorn.

När jag hade ont i tänderna brukade jag förr gå till "Jippa
Boss" (Hammarlund s:n). Han "prega" i tänderna med en ping och
det brukade hjälpa. Pingen skulle han själv behålla.

Om ett barn hade ett lyte, kunde det bli fritt från detta,
om man tog det till en död och tog likets hand och strök över
lytet och bad den döde, att han skulle ta lytet med sig i gra-

3350

ven. Sen fick den som hade haft lytet aldrig mer gå över den dödas grav.

Man kunde också använda det vatten, som liket tvättas i och tvätta på lytet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
15

Skåne
tanta. Torma
Lennart o. Bonderups
d. 1929-1931

Bot mot engelska sjukan

Cypril Ernst Anders Förlin

3350

Willeh Nilsson
född 1844

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Bot mot enge-

ska sjukan.

Den som skulle kunna
bota engelska sjukan, skulle ha gjort av med
ett barn. Därför sa' man, att en som varit
med i kriget och "skådet öpp deppsi' portä",
kunde bota engelska sjukan. Min bror, som
hadde den sjukan, var hos honom. Han hällde
öpp dricka i hanken, som min bror skulle
dricka. Detta gjorde han nio gånger.

PK
Fresta och Torna
Årsmånaderna i Bondörup
sept. 1929 - 31

Rida staffan.

3350
ms Gust Ludvigson
Flyings
br. av Lars Nilsson
född 1844 i Bondörup?
Källavod

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Rida Staffan

När jag tjänste i Hunneberga (slutet av 1850-talet),
red drängarna Staffan där. Det var 4 stycken mannar och 8
hästar. Annandags morgon var det vi red. Vi red till Revinge
och vände om.

3350

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

Gå med svinafoten.

I Önnestlövs by i Bonderup (Torna h:d) brukade man i min barndom gå med svinafoten under julen. Men hade tagit itu en svinafot och skrapat benen rena och så bundit ihop dem i ett papper. Kunde man få tag i den som gick med foten, skulle han en sup för vart ben där var i foten.

Gå med svina-

Foten.

Skane
Torna s. Torna
Kammaranta s. Bänderups
1929 - 30

Gå med stjärnan.

I min barndom (omkr. 1850) gick man med stjärnan i Önnestövs by i Bänderups socken (Torna h:d). Stjärnan som man hade med sig, var, om jag minns rätt sexuddig, och var så att man kunde snurra den runt. Jag vet ej, om man senngått med stjärnan.

3350

Myd. Karl Fredrik
Ber. Hans Petrus
Född 1844

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

Gå med stjär-

nan

Skåne
Proste & Torne
Kammarmänta i Bonden
1929 - 31

3350

Kerst Anderson
Ber. Hans Nilsson
Lilla
f. 1844 i Bonden

Risgärde.

I min barndom gärdades vängarna in med ris. Man använde ungefär 5 alnar långa kvistar av pil eller björk, som ~~man~~ man flätade mellan stakar , som ~~man~~ man slagit ner i marken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

Risgärde.

Klinehusets byggande.

Innan längan restes uppbudades byns alla mannar att hugga till timret. Sen hade man rese gille. Man hade rest till middag. Sen hade man gille till kväll, då man söp och spelade kort.

Lert~~en~~ till väggarna tog man från någon mägergrav. Man lade det utanom gården. Man red med häst ovanpå det för att älta det. Fin halm trampades ner i leret. Sen bars lert på stemböror till fruntimmerna, som klinte leret på väggarna. De hade ett vattenkar bredvid sig, som de då och då kunde blöta fingrar~~na~~ i.

Man började att klina vid 3-tiden på morgonen. Vid middagstid hade man slut. Sen hade man gille till kväll.

Jag var med för 70 år sen, när ett klinehus byggdes.

Gavlarna uppsattes av timmermannen.

3350

Raveltak. I äldre tider hade man 6-8 alnar långa, runda stakar i stället för läkte. Ett sådant läkte kallades för "rävl-lejte".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
22